

Kinder- en Jeugdboeken

Zondagsschoolboekjes

Recensie

Auteur: E. Gerdes
Titel: De kanten zakdoek
Druk: 7
171 blz.

Gerdes voert ons niet op adelaarsvleugelen de hoogte in. Hij gaat heel rustig zijn gang en vertelt op eenvoudige, Christelijke wijze wat hij te zeggen heeft en wel zóó, dat men met genot, tot het einde toe, zonder opgewonden te worden, naar hem luistert. Al blijkt uit alles, dat hij behoort tot een vroegere generatie van schrijvers, toch zullen onze jongens en meisjes met graagte dit boek ter hand nemen en er nuttige lessen in vinden. Zie hier de korte inhoud: Pieter van Delft, een vondeling, die geëxploiteerd wordt door een "bedelvader", tracht de kanten zakdoek van Mevr. v. Polslagen te stelen. Hij wordt betrapt. Mevrouw v. P. komt onder deze omstandigheden met hem in aanraking, heeft medelijden, laat hem opvoeden, en het gevolg is, dat Pieter het tot kapitein ter zee brengt. Julius v. Polslagen is een ondeugende bengel, die zijn moeder veel verdriet doet. Hij ruïneert haar door zijn uitspattingen en moet naar Suriname, waar hij blank-officier op een plantage wordt. Zijn wreed optreden is mede de aanleiding tot een slavenopstand. Julius is bijna vermoord, als hij door kapitein van Delft, die door de staten naar Suriname is gezonden, nog juist intijds wordt bevrijd. Julius komt tot bekeering. Van Delft en hij gaan naar Nederland, waar door middel van de op een veiling gekochte zakdoek Mevr. v. Polslagen wordt terug gevonden. Julius belijdt zijn kwaad en ontvangt vergeving. De vorm van dit verhaal is wat ouderwets. Al is de stof hier en daar wat oppervlakkig behandeld, en al wemelt het van toevalligheden, toch is over 't algemeen de inhoud niet kwaad, hier en daar zelfs "boeiend". In welken tijd dit verhaal eigenlijk moet worden geplaatst, is ons niet recht duidelijk geworden. Men leest van "dienders", "hij schelde aan", "Ommerschans", maar ook hoort men van "driekante steken met poederpruikjes". Uitdrukkingen als "arejakkes!" passen evenmin in den mond als in een boek. Onwaarschijnlijk is, dat een onderwijzer in de eerste week van zijn onderwijs al spreekt van "stomphoek", "graadboog" en "eclipsen" (blz. 78). De strekking is wel goed. 't Is waar, dat èn van Delft, èn Julius. v. P. wel wat spoedig tot bekeering komen (blz. 59), maar goed wordt in Van Delft de dankbaarheid voor oogen gesteld en in Julius de verloren zoon geteekend, die wederkeert. De kinderen zullen kapitein Van Delft niet veel kapitein vinden. Wat al te mooi. Van gebreken geen spoor. Meer vermanen dan vechten. Enfin! Bl. 13: "God tracht door zijn genade den zondaar op den goeden weg te brengen" is minder gelukkig uitgedrukt. Eindelijk komt te veel uit de idee, dat God het gebed om tijdelijke zaken verhoort, al heeft de Schrijver wat erg krasse uitspraken zelf verzacht (b.v. bl. 167). Vier plaatjes in zwartdruk doen den Uitgever eer aan. De flinke letter strekt tot aanbeveling. Niettegenstaande de gebreken, is dit boek wel voor onze Zondagsscholen geschikt. Het worde gelezen en zij tot zegen.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1916

Auteur: E. Gerdes
Titel: De kanten zakdoek
Druk: 8
171 blz.

Pieter van Delft, een havelooze straatjongen, wil van een rijke dame een met parelen bezette kanten

zakdoek stelen. Hij wordt echter gegrepen; de dame ondervraagt hem, trekt zich zijn lot aan, doet hem opvoeden en onderwijzen en zorgt, dat hij op zee kan gaan varen. Hij groeit op tot een flink en degelijk zeeman, die later den zoom van zijn weldoenster redt van een wissen dood, en haar levensavond verheldert. Matig aanbevolen.

Boekbeoordeling in bijblad van "De Christelijke Familiekring : tijdschrift voor zondagsschool en huisgezin", 1919

Auteur: E. Gerdes

Titel: De kanten zakdoek

Druk: 10

173 blz.

G. K. O. 4 z. pl. f 1.50. (Banden 50 cent). Pieter van Delft, een vondeling, die geëxploiteerd wordt door een "bedelvader", tracht den kanten zakdoek van Mevr. v. Polslagen te stelen. Hij wordt betrapt. Mevrouw komt onder deze omstandigheden met hem in aanraking, heeft medelijden, laat hem opvoeden, en het gevolg is, dat Pieter het tot kapitein ter zee brengt. De vorm van dit verhaal is ouderwetsch. Al is de stof hier en daar wat oppervlakkig behandeld, en al wemelt het van toevalligheden, toch is over 't algemeen de inhoud niet kwaad, hier en daar zelfs "boeiend". Uitdrukkingen als "jakkes"! passen evenmin in den mond als in een boek. De strekking is wel goed. Blz. 13: "God tracht door Zijn genade den zondaar op den goeden weg te brengen" is minder gelukkig uitgedrukt. De mooie plaatjes in zwartdruk doen den teekenaar eer aan. De flinke letter strekt tot aanbeveling. Niettegenstaande de gebreken is dit boek nog wel voor onze Zondagsscholen geschikt.

Boekbeoordeling van Kinderlectuur voor de Zondagsschool door de Commissiën van "Jachin", 1929
